

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	9. 11.	20 21. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-1/21-6	
VEZA:		
EPA:	327 X XVII	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Предсједнику Алекси Бечићу

На основу члана 93 став 1 Устава Црне Горе подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА**, ради
стављања у скупштинску процедуру.

Подгорица, 09. новембар 2021. године

Марко Милачић,

ПОСЛАНИК:

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Члан 1

У Кривичном закону (,Сл. лист РСГ”, бр. 70/03 и 47/06 и ,Сл. лист ЦГ”, бр. 40/08, 25/10, 32/11, 40/13, 14/15, 42/15, 44/17, 49/18 и 3/20) у члану 142 став 1 последије тачке 31 додаје се нова тачка која гласи:

„(32) Послом од јавног значаја сматра се обављање професије или дужности које је повезано са повећаним ризиком за безбједност лица које га обавља у области јавног информисања.”

Досадашње тач. 32 и 33. постају тач. 33 и 34.

Члан 2

У члану 144 став 1 последије тачке 8 додаје се нова тачка која гласи:

„9) ко лиши живота лице које обавља послове од јавног значаја у вези са обављањем тих послова .”

Члан 3

У члану 151 последије става 5 додаје се нови став који гласи:

„(6) Ко дјело из става 1 овог члана изврши према лицу које врши послове од јавног значаја у вези са обављањем тих послова, казниће се законом од једне до осам година, за дјело из става 2 овог члана затвором од двије до дванаест година, а за дјело из става 3 овог члана затвором од пет до петнаест година.”

Члан 4

Члан 165 мијења се и гласи:

„(1) Ко другог силом или пријетњом принуди да нешто учини или не учини или трпи, казниће се законом од три мјесеца до три године.

(2) Ко дјело из става 1 овог члана учини на свиреп начин или пријетњом убиством или тешком тјелесном повредом или отмицом, казниће се затвором од шест мјесеци до пет година.

(3) Казном из става 2 казниће се ко дјело учини према лицу које обавља послове од јавног значаја у вези са обављањем тих послова.

(4) Ако је усљед дјела из ст. 1, 2 и 3 овог члана наступила тешка тјелесна повреда или друге тешке посљедице, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(5) Ако је усљед дјела из ст. 1, 2 и 3 овог члана наступила смрт принуђеног лица или је дјело извршено од стране више лица на организован начин, учинилац ће се казнити затвором од двије до дванаест година.”

Члан 5

У члану 168 последије става 3 додаје се нови став који гласи:

„(4) Ко дјело из става 1 овог члана учини према лицу које обавља послове од јавног значаја у вези са обављањем тих послова, казниће се затвором од три мјесеца до пет година.”

Члан 6

Члан 179 мијења се и гласи:

„(1) Ко неовлашћено спријечи или омета штампање, снимање, продају или растурање књига, часописа, новина или других сличних штампаних или снимљених ствари или неовлашћено спријечи или омета емитовање радио или телевизијског програма, казниће се новчаном казном или затвором до двије године.

(2) Казном из става 1 овог члана казниће се и ко неовлашћено спријечи или омета објављивање путем медија информација од јавног значаја.

(3) Ако дјело из ст. 1 и 2 овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од три мјесеца до пет година.”

Члан 7

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 16 став 1 тачка 5 Устава Црне Горе којим је прописано да се законом, у складу са Уставом, уређују и друга питања од интереса за Црну Гору,

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Насиље и напад на лица која врше послове од јавног значаја као што су новинари представља напад на демократију и слободу говора. Истински квалитет демократије неке државе може се измјерити безбједношћу и сигурношћу људи који обављају послове од јавног значаја, као што су новинари. Безбједност новинара представља приоритет посебно у овом тренутку када су учестали напади на новинаре.

Имајући у виду бројне неријешене случајеве напада на лица која врше послове од јавног значаја, а посебно на новинаре и неријешена убиства новинара, као што је случај убиства Душка Јовановића, препознајемо потребу и подржавамо иницијативу девет НВО које се баве радом медија и заштитом новинара за измјену Кривичног законика, ради боље заштите новинара и других службених лица.

С обзиром на учестале нападе на новинаре, препорука међународних организација је да се створе услови за несметан рад новинара и створе услови за слободно и објективно извјештавање јавности.

Према Свјетском индексу слободе медија Црна Гора се налази на 104 мјесту, најгоре је рангирана од свих земаља региона. С обзиром на овакву ситуацију, постоји реална потреба да све партије покажу политичку вољу за јачање медијских слобода управо кроз унапређивање услова под којима ће новинари и друга службена лица несметано обављати своје професионалне дужности.

III УСАГЛАШЕНОСТ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА

Овај предлог је усклађен са правном тековином Европске уније и потврђеним међународним конвенцијама.

IV ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА

Чланом 1 се дефинише појам посла од јавног значаја.

Чланом 2 се прописују казне за убиство лица која обављају посао од јавног значаја.

Чланом 3 се прописују казне за наношење тешких тјелесних повреда лицима која обављају посао од јавног значаја.

Чланом 4 се прописују казне за учиниоца који силом или пријетњом принуди лице које обавља послове од јавног значаја у вези са обављањем тих послова, да нешто учини или не учини или трпи.

Чланом 5 се прописују казне за учиниоца који угрози сигурност лица, које обавља послове од јавног значаја у вези са обављањем тих послова.

Чланом 6 се прописују казне за неовлашћено спречавање и ометање објављивања путем медија информација од јавног значаја.

Чланом 7 се прописује дан ступања на снагу овог закона.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог закона није потребно обезбиједити додатна средства у буџету.

ТЕКСТ ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА КОЈЕ СЕ МИЈЕЊАЈУ

Значење израза у овом законнику

Члан 142

(1) Под територијом Црне Горе подразумијевају се сувоземна територија, обално море и водене површине унутар њених граница, као и ваздушни простор над њима.

(2) Под кривичним законодавством Црне Горе подразумијевају се овај законик као и све кривичноправне одредбе садржане у другим законима Црне Горе.

(3) Службеним лицем сматра се:

1) лице које у државном органу врши службене дужности;

2) изабрано, именовано или постављено лице у државном органу, органу локалне самоуправе или лице које стално или повремено врши службене дужности или службене функције у тим органима;

3) лице у установи, привредном друштву или другом субјекту, којем је повјерено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу;

4) и друго лице које обавља службене дужности на основу закона, прописа донијетих на основу закона, уговора или арбитражног споразума, као и лице којем је фактички повјерено вршење појединих службених дужности или послова;

5) војно лице изузев кад су у питању одредбе Главе тридесет шесте овог законика;

5a) лице које у страни држави обавља законодавну, извршну, судску или другу јавну функцију за страну државу, лице које у страни држави обавља службене дужности на основу закона, прописа донијетих на основу закона, уговора или арбитражног споразума, лице које обавља службену дужност у међународној јавној организацији и лице које обавља судску, тужилачку или неку другу функцију у међународном суду.

(4) Одговорним лицем сматра се власник привредног друштва или другог субјекта или лице у привредном друштву, установи или другом субјекту којем је, с обзиром на његову функцију, уложена средства или на основу овлашћења, повјерен одређени круг послова у управљању имовином, производњи или другој дјелатности или у вршењу надзора над њима или му је фактички повјерено обављање појединих послова. Одговорним лицем сматра се и службено лице кад су у питању кривична дјела код којих је као извршилац означено одговорно лице, а у овом закону нијесу предвиђена у глави о кривичним дјелима против службене дужности, односно као кривична дјела службеног лица.

(5) Војним лицем сматра се: професионално војно лице (војник по уговору, подофицер, подофицер по уговору, официр и официр по уговору), лице у резервном саставу (резервни војник, резервни подофицер и резервни официр), цивилно лице које врши одређену војну дужност и лице које за вријеме ратног или ванредног стања подлијеже војној обавези.

(6) Кад је као извршилац одређених кривичних дјела означено службено лице, одговорно лице или војно лице, лица наведена у ст. 3, 4 и 5 овог члана могу бити извршиоци тих дјела, ако из обиљежја појединог дјела или из појединог прописа не произилази да извршилац може бити само неко од тих лица.

(7) Дјететом се сматра лице које није навршило четрнаест година.

(8) Малољетником се сматра лице које је навршило четрнаест година, а није навршило осамнаест година.

(9) Малољетним лицем сматра се лице које није навршило осамнаест година.

(10) Учиниоцем се сматрају извршилац, саизвршилац, подстрекач и помагач.

(11) Жртва је лице коме је противправним дјелом које је у закону прописано као кривично дјело проузрокован физички или душевни бол или патња, имовинска штета или повреда људских права и слобода.

(12) Имовинском коришћу прибављеном кривичним дјелом сматра се имовинска корист прибављена кривичним дјелом, непосредно или посредно, која се састоји од сваког увећања или спрјечавања умањења имовине, до којег је дошло извршењем кривичног дјела, имовина за коју је замијењена или са којом је сједињена или у коју је претворена имовинска корист прибављена кривичним дјелом, као и свака друга корист која је добијена од имовинске користи прибављене кривичним дјелом или имовине за коју је замијењена или у коју је претворена имовинска корист прибављена кривичним дјелом, без обзира да ли се налази на

територији Црне Горе или ван ње, као и све исправе којима се доказује неко имовинско право.

(13) Мито, у смислу овог законика, је поклон или друга противправна имовинска или неимовинска корист, без обзира на вриједност.

(14) Силом се сматра и примјена хипнозе или омамљујућих средстава, с циљем да се неко против своје воље доведе у несвјесно стање или онеспособи за отпор.

(15) Изборима се сматрају избори за Скупштину Црне Горе, Предсједника Црне Горе, органе локалне самоуправе и други избори који се расписују и врше на основу Устава и закона.

(15а) Политичким субјектима, сматрају се субјекти у складу са прописом којим се уређује финансирање политичких субјеката и изборних кампања.

(15б) Изборном кампањом, сматра се кампања у складу са прописом којим се уређује финансирање политичких субјеката и изборних кампања.

(16) Референдумом се сматра изјашњавање грађана на којем се одлучује о питањима за која је то утврђено Уставом или законом.

(17) Опојним дрогама сматрају се супстанце и препарати који су прописима заснованим на закону проглашени за опојне дроге.

(18) Покретном ствари се сматра и свака произведена или сакупљена енергија за давање свјетлости, топлоте или кретања, телефонски импулс, као и рачунарски податак и рачунарски програм.

(19) Рачунарским системом сматра се сваки уређај или група међусобно повезаних или условљених уређаја, од којих један или више њих, у зависности од програма, врши аутоматску обраду података.

(20) Рачунарским податком сматра се свако излагање чињеница, података или концепата у облику који је погодан за обраду у рачунарском систему, укључујући ту и програме помоћу којих рачунарски систем врши своје функције.

(21) Рачунарским програмом сматра се скуп уређених рачунарских података на основу којих рачунарски систем врши своје функције.

(22) Рачунарски вирус је рачунарски програм који угрожава или мијења функције рачунарског система и мијења, угрожава или неовлашћено користи рачунарске податке.

(23) Подацима о рачунарском саобраћају сматрају се сви рачунарски подаци које генеришу рачунарски системи, који чине ланац комуникације између два рачунарска система који комуницирају укључујући и њих саме.

(24) Заштићеним природним добром сматра се и добро које по прописима о заштити природних добара ужива претходну заштиту.

(25) Културним добром сматра се и добро које по прописима о заштити културног добра ужива претходну заштиту, дио културног добра и заштићена околина непокретног културног добра.

(26) Новац је метални и папирни новац или новац израђен од неког другог материјала који је на основу закона у оптицају у Црној Гори или у страниј држави.

(27) Знацима за вриједност сматрају се и страни знаци за вриједност.

(28) Моторним возилом сматра се свако саобраћајно средство на моторни погон у сувоземном, воденом и ваздушном саобраћају.

(29) Исправом се сматра сваки предмет који је подобан или одређен да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, као и рачунарски податак.

(30) Спис, писмо, пошиљка и документ могу бити и у електронском облику.

(31) Члановима породице или породичне заједнице сматрају се и бивши брачни другови, крвни сродници и сродници из потпуног усвојења у правој линији без ограничења, а у побочној линији закључно са четвртим степеном, сродници из непотпуног усвојења, тазбински сродници закључно са другим степеном, лица која живе у истом породичном домаћинству и лица која имају заједничко дијете или је дијете на путу да буде рођено иако никад нису живјела у истом породичном домаћинству.

(32) Израз „неће се казнити” значи да у том случају нема кривичног дјела.

(33) Кад је радња кривичног дјела одређена трајним глаголом сматра се да је дјело учињено, ако је радња извршена једном или више пута.

Тешко убиство

Члан 144

Затвором најмање десет година или казном дуготрајног затвора казниће се:

- 1) ко другог лиши живота на свиреп или подмукао начин;
- 2) ко другог лиши живота при безобзирном насилничком понашању;
- 3) ко другог лиши живота и при том са умишљајем доведе у опасност живот још неког лица;

- 4) ко другог лиши живота из користољубља, ради извршења или прикривања другог кривичног дјела, из безобзирне освете или из других ниских побуда;
- 5) ко лиши живота службено или војно лице при вршењу или у вези са вршењем службене дужности;
- 6) ко лиши живота дијете или бремениту жену;
- 7) ко лиши живота члана своје породице или породичне заједнице којег је претходно злостављао;
- 8) ко са умишљајем лиши живота више лица, а не ради се о убиству на мах, убиству дјетета при порођају или лишењу живота из самилости.

Тешка тјелесна повреда

Члан 151

- (1) Ко другог тешко тјелесно повриједи или му здравље тешко наруши, казниће се затвором од шест мјесеци до пет година.
- (2) Ко другог тешко тјелесно повриједи или му здравље наруши тако тешко да је усљед тога доведен у опасност живот повријеђеног или је уништен или трајно и у знатној мјери оштећен или ослабљен неки важан дио његовог тијела или важан орган или је проузрокована трајна неспособност за рад повријеђеног или трајно и тешко нарушење његовог здравља или унакаженост, казниће се затвором од једне до осам година.
- (3) Ако је усљед дјела из ст. 1 и 2 овог члана наступила смрт повријеђеног лица, учинилац ће се казнити затвором од двије до дванаест година.
- (4) Ко дјело из ст. 1 и 2 овог члана учини из нехата, казниће се затвором до три године.
- (5) Ко дјело из ст. 1 до 3 овог члана учини на мах, доведен без своје кривице у јаку раздраженост нападом, злостављањем или тешким вријеђањем од стране повријеђеног, казниће се за дјело из става 1 затвором до три године, за дјело из става 2 затвором од три мјесеца до четири године, а за дјело из става 3 затвором од шест мјесеци до пет година.

Принуда

Члан 165

- (1) Ко другог силом или пријетњом принуди да нешто учини или не учини или трпи,

казниће се затвором од три мјесеца до три године.

(2) Ко дјело из става 1 овог члана учини на свиреп начин или пријетњом убиством или тешком тјелесном повредом или отмицом, казниће се затвором од шест мјесеци до пет година.

(3) Ако је усљед дјела из ст. 1 и 2 овог члана наступила тешка тјелесна повреда или друге тешке посљедице, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако је усљед дјела из ст. 1 и 2 овог члана наступила смрт принуђеног лица или је дјело извршено од стране више лица на организован начин, учинилац ће се казнити затвором од двије до дванаест година.

Угрожавање сигурности

Члан 168

(1) Ко угрози сигурност неког лица пријетњом да ће напасти на живот или тијело тог лица или њему блиског лица, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ко дјело из става 1 овог члана учини према више лица или ако је дјело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке посљедице или је учињено из мржње, казниће се затвором од три мјесеца до три године.

(3) Ако је дјело из става 1 овог члана учинило службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од три мјесеца до три године.

Спрјечавање штампања и растурања штампаних ствари и емитовање програма

Члан 179

(1) Ко неовлашћено спријечи или омета штампање, снимање, продају или растурање књига, часописа, новина, аудио и видео касета или других сличних штампаних или снимљених ствари, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Казном из става 1 овог члана казниће се и ко неовлашћено спријечи или омета емитовање радио и телевизијског програма.

(3) Ако дјело из става 1 овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од три мјесеца до три године.